

Adres: Politechnika Wrocławska, Instytut Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych
ul. Smoluchowskiego 19, 50-372 Wrocław, tel. 71 3202954, e-mail: jan.zawilak@pwr.wroc.pl

Wszystkim Członkom Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, Członkom Stowarzyszonym i Członkom Stałego Komitetu Naukowego Międzynarodowego Sympozjum Maszyn Elektrycznych SME, składam Najlepsze Życzenia z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2014 Roku. Życzę zachowania dobrego zdrowia, dalszej aktywności naukowej oraz pomyślności w życiu rodzinnym.

Przewodniczący Sekcji prof. dr hab. inż. Kazimierz Zakrzewski, dr h.c.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

DR INŻ. STEFAN PARADOWSKI (1935-2013)

Dyrektor Instytutu Elektrotechniki w latach 1992-2008

Straciliśmy swego wieloletniego Dyrektora Instytutu dra inż. Stefana Paradowskiego.

Pożegnaliśmy człowieka niezwykle skromnego, szlachetnego i życzliwego, otwartego na różne potrzeby innych ludzi. Z głębokim żalem, smutkiem i niedowierzaniem przyjęliśmy wiadomość o śmierci, chociaż wiedzieliśmy o Jego wieloletniej walce z nieubłaganą chorobą. Wiadomość, która dotarła 12 sierpnia 2013 r. spadła na nas jak grom z jasnego nieba. Dyr. Stefan Paradowski zawsze był chętny do współpracy. Nigdy nie odmawiał pomocy, uważnie słuchał i doradzał. Nadrzędnym celem zawsze było dobro człowieka oraz Instytutu.

Jeszcze w maju 2013 r. rozmawiałem z panem dyrektorem na zebraniu emerytów; podczas tej rozmowy znajdował się w stanie rojąącym duże nadzieje na wyzdrowienie. Jak zwykle był pełen energii. Nikomu wówczas nie przyszło do głowy, że już nigdy nie będziemy mogli spotkać się i porozmawiać.

Dyrektor Stefan Paradowski urodził się 23 września 1935 roku w Powązkach pow. Grodzisk Mazowiecki w województwie warszawskim z ojca Wincentego i matki Janiny z Kozińskich. Rodzice byli dzierżawcami rolnymi. W 1939 r. ojciec został powołany do służby w obronie Ojczyzny. W niespełna dwa lata od wybuchu wojny właściciele dzierżawionego majątku wysiedlili Jego Matkę wraz z domownikami z zajmowanego domu. Były to dla Jego rodziny bardzo trudne lata. Ojciec powrócił z niewoli niemieckiej w czerwcu 1945 r., ale jego udział w wojnie w 1939 roku oraz niewola nie znalazły uznania u ówczesnych władz.

Wszystkie te zdarzenia z okresu dzieciństwa miały duży wpływ na Jego decyzję wyboru zawodu i sposobu kształcenia. Należało wybrać taki tryb nauki, aby móc jak najszybciej podjąć pracę zarobkową.

Po ukończeniu nauki w Technikum Elektrycznym przy ul. Drewnickiej nr 8 w Warszawie rozpoczął pracę w dniu 1.09.1953 r. w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Warszawie. Pracował tam w Dziale Kontroli Technicznej na stanowisku starszego kontrolera. Pracując w tym zakładzie, podjął w 1955 r. studia inżynierskie na WSI w Warszawie. Od dnia 1.05.1959 r. przeszedł do pracy w Instytucie Elektrotechniki, co okazało się korzystne ponieważ przewidziana praca dyplomowa dotyczyła miernictwa elektrycznego.

W tym samym roku ożenił się z Jolantą z domu Rezler. Dochowali się syna Wojciecha, córki Agnieszki i sześciu wnuków.

Studia ukończył w 1960 r., uzyskując dyplom inżyniera elektryka o specjalności "Budowa przyrządów pomiarowych i miernictwo elektryczne". W tym też roku podjął studia magisterskie na Politechnice Warszawskiej.

Pracę w Instytucie Elektrotechniki rozpoczął w Laboratorium konstrukcyjnym małych maszyn elektrycznych Zakładu Konstrukcji Maszyn i Urządzeń Elektrycznych (dawna nazwa Zakładu Doświadczalnego I). Był to początek szerokiego zaangażowania się w zagadnienia układów pomiarowych.

W 1974 r. został wszczęty przewód doktorski p.t. „Metody wyznaczania i zmniejszania błędu nieliniowości i przebiegu sygnału wyjściowego prądnic tachometrycznych prądu stałego”. Publiczna obrona pracy odbyła się w styczniu 1979 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

Praca ta przyczyniła się do osiągnięcia wysokiej jakości wytwarzanych w ZDI prądnic tachometrycznych, które znalazły uznanie przemysłu krajowego, a także u nabywców w kilku wysoko rozwiniętych krajach.

Zauważony przez kierownictwo ZDI jako zdolny i zaangażowany pracownik zaczął szybko awansować. Z jednej strony, miał tzw. żyłkę inżynierską, a z drugiej predyspozycje przywódcze, stąd wynikały dwie drogi Jego rozwoju i kariery. Intuicja inżynierska dała o sobie znać podczas pracy w Zakładzie Doświadczalnym i zdolności organizacyjne ujawniły się już w ZD I, a w czasie pracy na stanowisku dyrektora Instytutu Elektrotechniki, w pierwszym rzędzie, dominowały cechy dobrego organizatora.

W ZDI pracował w okresie 1.05.1959-30.06.1992 r.

- jako laborant w laboratorium wchodzącym w skład zespołu pracowni tworzących różne typy małych maszyn elektrycznych od 1.05.1959 r.,
- od 30.7.1959 r. był kontrolerem produkcji (po okresie próbnym),
- od 1.01.1961 r. awansował na Starszego Kontrolera Laboratoryjnego,
- Kierownikiem Pracowni Pomiarów i Konstrukcji Układów Pomiarowych został od 1.05.1961 r.,
- w 1964 r. został Z-cą Kierownika Działu Energoelektroniki, a następnie Kierownikiem Zespołu Wydziałów Produkcyjnych,
- Z-cą Kierownika Działu Urządzeń Elektronicznych mianowano Go od 1.09.1966 r.,
- następnie był Kierownikiem Działu Technicznego,
- na Szefa Produkcji awansował od 11.06.1971 r.,
- Pełnił obowiązki p.o. Z-cy Dyrektora ds. Technicznych ZDI od 1.01.1985 r.,
- Z-cą Dyrektora ds. Technicznych ZDI został od 1.04.1985 r.,
- Był długoletnim Dyrektorem ZDI od 1.04.1987 r.

Pozostając Dyrektorem ZDI awansował również na szczeblu całego Instytutu.

Najpierw był:

- Z-cą Dyrektora IEL ds. Technicznych (od 1.01.1991 r.) pełniąc jednocześnie funkcję Dyrektora ZD I,
- następnie Z-cą Dyrektora IEL ds. Doświadczalnictwa od 1.03.1991 r., pełniąc jednocześnie funkcję Dyrektora ZD I,

Przez kilkanaście lat był przewodniczącym komisji klasyfikacyjnej, oceniającej przydatność zawodową pracowników ZDI.

Był to Jego najlepszy okres twórczy. Wiele Jego opracowań znalazło uznanie jako prace ciekawe, pożyteczne i oryginalne. Dzięki swym zdolnościom, poważnej wiedzy teoretycznej i praktycznej osiągnął dr inż. S. Paradowski szereg bardzo pomyślnych rezultatów indywidualnych i wspólnych wraz z podległymi mu zespołami.

W okresie od 1960r. do 1980 r. opracował szereg oryginalnych konstrukcji przyrządów i układów pomiarowych. Niektóre z nich zostały wdrożone do produkcji seryjnej w ZDI, a niektóre w zakładach przemysłowych specjalizujących się w układach i urządzeniach elektrycznych.

Wśród nich najważniejsze to:

- opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej tyratronowego przełącznika programowanego i wykonanie serii przełączników,
- opracowanie układu elektrycznego i konstrukcji urządzenia do pomiaru temperatury próbek metali na pełzanie. Kompletne urządzenie zostało wykonane w IMP i zainstalowane w laboratorium w ZAMECH w Elblągu,
- opracowanie układu pomiarowego, dokumentacji konstrukcyjnej solomierza przemysłowego oraz solomierza okrętowego. Na podstawie tej dokumentacji podjęto produkcję solomierzy w Warszawskich Zakładach Aparatury Laboratoryjnej,
- opracowanie i konstrukcja ferromagnetycznego stabilizatora napięcia małej mocy,
- opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej transduktorowego przełącznika odległościowego typu RL
- o prądzie 1 A,
- opracowanie układu pomiarowego i konstrukcji komory jonizującej, trawersującego izotopowego miernika gramatury papieru typ TIMG-1. Miernik został zainstalowany w Zakładach Papierniczych w Krapkowicach,

- współdziałal w opracowaniu zdalnego sterowania żurawiem.

Był autorem sześciu patentów i jednego wzoru użytkowego. Był także autorem kilku publikacji zamieszczonych w czasopismach naukowo-technicznych z dziedziny pomiarów elektrycznych wielkości nieelektrycznych oraz był współautorem artykułu z dziedziny właściwości prądnic tachometrycznych. Wygłosił referat na temat określania błędu nieliniowości napięcia prądnic tachometrycznych.

Wszystkie patenty zostały zrealizowane w produkcji.

Największe efekty ekonomiczne zostały uzyskane przez wykorzystanie patentu na układ pomiarowy solomierza przemysłowego. Solomierze przemysłowe wg tego patentu były produkowane seryjnie i eksportowane przez wiele lat.

Wykorzystując wyniki swojej pracy doktorskiej kierował opracowaniem nowoczesnych elementów automatyki, które w postaci prądnic tachometrycznych były eksportowane do USA. Roczna wartość eksportu sięgała 750 000 dolarów.

Wyroby powstałe z inicjatywy dr S. Paradowskiego i pod jego kierownictwem były na wysokim poziomie technicznym i były bardzo poszukiwane nie tylko na rynku krajowym, lecz również zagranicznym. **W okresie trudności dewizowych IEL, eksport tych wyrobów na rynki zachodnie stanowił jedyne źródło dewiz dla całego IEL.** Znaczna większość produkcji ZDI była skierowana do wymagających krajów takich jak: USA, Kanada czy Włochy. Spośród tych wyrobów należy wymienić: prądnice tachometryczne, serwomotory o magnesach trwałych, silniki bezszczotkowe, silniki serwonapędowe momentowe, silniki reduktorowe, wyważarki, przetworniki częstotliwości i inne.

Uwieńczeniem Jego drogi życiowej były trzy kadencje na stanowisku Dyrektora IEL od 1.07.1992 r. do 6.12.2008 r.

W 2009 r. po przepracowaniu w IEL 48 lat i 11 miesięcy przeszedł na emeryturę ze względu na pogarszający się stan zdrowia.

W okresie pracy na stanowisku dyrektora wyróżnił się trudnymi i śmiałymi decyzjami organizacyjnymi i osobowymi, oto niektóre z nich:

- ogólny poziom naukowo organizacyjny IEL, osiągnięty dzięki umiejętnemu kierownictwu dr S. Paradowskiego, jest tej miary, że w klasyfikacji KBN, a następnie MNiSW IEL stale uzyskiwał w kategorię I (lub A) dystansując wiele uczelni i jbr.,
- zmiana mentalności w szeroko rozumianym kierownictwie Instytutu polegająca na tym, że kondycja Instytutu zależy od tego czy będziemy komuś potrzebni i czy wynik naszej pracy będzie dobrym towarem, w postaci konkretnych wyrobów lub opracowań naukowych,
- dostrzegając zmiany ekonomiczne zachodzące w kraju podjął bardzo trudne decyzje dotyczące restrukturyzacji przy uwzględnieniu spraw społecznych,
- był pomysłodawcą i organizatorem zorganizowania Zaocznego Studium Doktoranckiego w Instytucie Elektrotechniki dla pracowników IEL, a także dla inżynierów z fabryk branży elektrotechnicznej; obecnie trwa już kolejny nabór słuchaczy,
- przejawiał stałą troskę o rozwój kadrowy - prowadził politykę mającą na celu zachowanie uprawnień RN IEL do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie Elektrotechnika jak i dbałość o możliwości awansów naukowych,
- zainicjował i ściśle nadzorował przygotowania laboratoriów Instytutu do uzyskania certyfikatów badawczych laboratoriów akredytowanych. Obecnie laboratoria Instytutu w Oddziałach IEL w Gdańsku i Wrocławiu oraz w Warszawie posiadają akredytację w PCBC i jedno w KEMA,
- dzięki staraniom i osobistemu zaangażowaniu S. Paradowskiego Instytut w 2000 r. otrzymał status jednostki certyfikującej wyroby przemysłu elektrotechnicznego,
- inicjatywa wydawania czasopisma Instytutu Elektrotechniki „Nowa Elektrotechnika”,
- zdolności i sukcesy organizacyjne dr S. Paradowskiego spowodowały, że został zaliczony do wąskiego grona członka Zespołu Ekspertów JBR Ministra Gospodarki. W Zespole tym brał bardzo aktywny udział,
- nawiązał współpracę z zagranicą z instytutami naukowymi w Harbinie i Szanghaju (Chiny), w Bukareszcie, z kilkoma uczelniami w Japonii, we Włoszech, z ośrodkami CERN (Szwajcaria) i Dubna (Rosja), a następnie z licznymi instytutami i uczelniami Unii Europejskiej w ramach Centrów Doskonałości i COST,
- IEL organizował szereg konferencji naukowych, z których większość miała charakter międzynarodowy.

Dr S. Paradowski czynił starania by działalność IEL była prezentowana na targach, sympozjach i w publikacjach. Sam osobiście był autorem publikacji promujących IEL oraz wyrażających poglądy na temat stanu i zadań jbr. w Polsce.

Działalność Dyrektora była doceniana również poza Instytutem. Był członkiem Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, a także członkiem Sekcji Maszyn Elektrycznych Komitetu Elektrotechniki PAN.

Był członkiem Prezydium i przewodniczącym Sekcji Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych. Członkiem rzeczywistym Międzynarodowej Akademii Nauk Elektrotechnicznych od 2001 r.

Dyrektor Stefan Paradowski otrzymał szereg nagród i wyróżnień. Wśród nich:

- Nagrodę zespołową III stopnia Ministra Przemysłu Maszynowego za opracowanie i wdrożenie do produkcji prądnic tachometrycznych do napędów OSN – 1978 r.,
- Nagrodę zespołową MPM za opracowanie i wdrożenie prądnic tachometrycznych,
- Nagrodę Ministra Gospodarki za wkład pracy w działanie Zespołu Ekspertów MG do którego grona włączył Go Vice-premier i Minister Gospodarki J. Steinhoff,
- Pismo Vice-premiera W. Pawlaka wyrażające podziękowanie za kierowanie Instytutem, przesłane z okazji ukończenia trzeciej kadencji na stanowisku dyrektora, które jest miarą oceny działania Dyr. S. Paradowskiego,
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski w 2004 r.,
- Srebrny Krzyż Zasługi w 1980 r.,
- Odznakę Zasłużonego dla Politechniki Łódzkiej w 1995 r.,
- Odznakę Zasłużonego Pracownika IEL,
- Odznakę Instytutu rumuńskiego ICPE

Nie sposób dzisiaj przedstawić wszystkich dokonań zmarłego Dyrektora. Trzeba przyznać, że przypadło Mu w udziale kierować Instytutem w trudnym okresie przemian ustrojowych, przez który przeprowadził Instytut na poziomie pierwszej kategorii w rankingu MNiSW.

Pożegnaliśmy człowieka niezwykle skromnego, szlachetnego i życzliwego, otwartego na różne potrzeby innych i taki pozostanie w naszej pamięci. Poprzedni dyrektor IEL prof. Wiesław Seruga tak opiniował swego następcę dr S. Paradowskiego: „Dał się poznać jako sumienny i zdolny pracownik, dobry organizator dbający o właściwą atmosferę pracy. Jest koleżeński, uczynny, z bardzo dużym poczuciem odpowiedzialności za zespół którym kieruje. Ma dużą umiejętność podejmowania decyzji oraz prowadzenia rozmów z partnerami zewnętrznymi, w tym szczególnie zagranicznymi.”

Był doskonałym mówcą, w sposób jasny, zrozumiały i interesujący przedstawiał swoje racje i argumenty. Przy kierowaniu Instytutem dyr. S. Paradowski nie ograniczał się tylko do wydawania poleceń, ale również uważnie wysłuchiwał poglądy swych interlokutorów, w celu wyciągnięcia słusznych wniosków.

Opracował: doc. dr inż. Jerzy Mukosiej

Słowa ostatniego pożegnania podczas pogrzebu

Oddajemy dzisiaj ostatnią przysługę zmarłemu dr inż. Stefanowi Paradowskiemu. Jego śmierć napełniła mnie osobiście wielkim smutkiem, gdyż byłem z Nim zaprzyjaźniony od wielu lat.

Stefana Paradowskiego poznałem ponad dwadzieścia lat temu. Współpracowaliśmy ze sobą w Komitecie Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, którego był stałym członkiem. Współpracowaliśmy również ze sobą w Instytucie Elektrotechniki, gdzie byłem członkiem, a następnie przez dziesięć lat Przewodniczącym Rady Naukowej w okresie jego dyrektorowania. Były to trudne lata, nie tylko dla Instytutu, ale dla całego kraju.

Dr inż. Stefan Paradowski był Osobą otwartą na wszelkie inicjatywy Komitetu Elektrotechniki, okazywał życzliwość i wspierał czynnie nasze działania. Był także wieloletnim członkiem Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, której jestem Przewodniczącym.

Wszystkie decyzje dr inż. Stefan Paradowski podejmował bardzo rozważnie, po głębokim przemyśleniu, za co pragnę Mu dzisiaj wyrazić podziękowanie.

Jest takie powiedzenie, że człowiek żyje dopóty, dopóki trwa pamięć o nim. Pragnę zapewnić, że pamięć o zmarłym dr. inż. Stefanie Paradowskim pozostanie na długie lata w naszych umysłach i naszych sercach.

Spełniając prośbę obecnego Przewodniczącego Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk profesora dr hab. inż. Andrzeja Demenko z Politechniki Poznańskiej, składam Rodzinie Zmarłego wyrazy współczucia w imieniu wszystkich członków Komitetu, jak również w imieniu wszystkich byłych i obecnych członków Rady Naukowej Instytutu Elektrotechniki w Warszawie.

*Przewodniczący Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów
Prof. dr hab. Kazimierz Zakrzewski, dr h.c.*

IMPREZY NAUKOWE

XVIII Konferencja Energetyki

W dniach 11-13 września 2013 roku w Zamku Gniew odbyła się XVIII Konferencja Energetyki pt. „Innowacje dla energetyki”.

W konferencji wzięło udział prawie dwustu uczestników. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele uczelni technicznych, instytutów naukowych, elektrowni, elektrociepłowni, zakładów energetycznych i osoby,

czynnie zaangażowane w rozwój polskiej i światowej energetyki. W konferencji uczestniczyło także wielu gości z zagranicy, czyniąc to spotkanie płaszczyzną do wymiany międzynarodowych doświadczeń.

Nadzór merytoryczny nad konferencją sprawował Komitet Naukowy pod przewodnictwem dr inż. Damiiana Kardasa, TurboCare Poland S.A.

W skład komitetu wchodził:

- dr inż. Rafał Maniara – TurboCare Poland S.A. (sekretarz),
- dr inż. Stefan Sieradzki – gość honorowy,
- prof. dr hab. inż. Kazimierz Zakrzewski – Politechnika Łódzka,
- prof. dr hab. inż. Tadeusz Glinka – Politechnika Śląska,
- prof. dr hab. inż. Marian Soiński – Politechnika Częstochowska,
- prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis – Politechnika Opolska,
- dr hab. inż. Bronisław Drak – Profesor Politechniki Śląskiej,
- dr hab. inż. Jan Zawilak – Profesor Politechniki Wrocławskiej,
- dr hab. inż. Jerzy Przybysz – Instytut Energetyki Warszawa,
- dr hab. inż. Kazimierz Jagieła – Politechnika Częstochowska.

Konferencję rozpoczął uroczyste Prezes Zarządu, Dyrektor Naczelny TurboCare Poland S.A. mgr inż. Fryderyk Zębik od prezentacji szerokiej możliwości i ostatnich osiągnięć firmy TurboCare Poland S.A. Po ceremonii otwarcia odbyło się Forum dyskusyjne, któremu przewodniczyli dr inż. Stefan Sieradzki oraz dr hab. inż. Jerzy Przybysz. Żywiłową dyskusję wśród uczestników Forum wywołał referat pt. „O mapach drogowych europejskiej energetyki” zaprezentowany przez prof. dr hab. inż. Jacka Malko oraz referat wygłoszony przez prof. dr hab. inż. Jana Popczyka pt. „Przebudowa energetyki: dynamiczna równowaga sektorowej energetyki wielkoskalowej i prosumenckiej w horyzontach 2020, 2030 i 2050”.

W drugim dniu konferencji obrady podzielono na cztery sesje:

1. Produkcja, modernizacja, eksploatacja – maszyny wirujące, transformatory i urządzenia energetyczne,
2. Monitoring i diagnostyka,
3. Obliczenia i projektowanie,
4. Sesja posterowa.

Pierwsza sesja tematyczna odbyła się pod przewodnictwem prof. dr hab. inż. Kazimierza Zakrzewskiego i dr hab. inż. Kazimierza Jagieły. Referaty zaprezentowali przedstawiciele uczelni technicznych, instytutów badawczych oraz specjaliści firmy TurboCare Poland S.A. Dużym zainteresowaniem publiczności cieszyły się referaty autorstwa mgr inż. Arkadiusza Kulika i mgr inż. Adama Kozakiewicza pt. „Produkcja nowych transformatorów w TurboCare Poland S.A. z zastosowaniem energooszczędnych i innowacyjnych rozwiązań konstrukcyjnych” oraz mgr Jana Pluty pt. „Przezwojenie generatora zwarciovego SIEMENS FT540-55/3000 dla firmy Siemens, Berlin, Niemcy”, a także referat napisany przez autorytety z Politechniki Śląskiej dr inż. Jana Kapinosa, prof. dr hab. inż. Tadeusza Glinki i dr hab. inż. Bronisława Draka pt. „Typowe przyczyny uszkodzeń eksploatacyjnych transformatorów energetycznych”.

Obradom w drugiej sesji poświęconej zagadnieniom dotyczącym monitoringu i diagnostyki przewodniczyli prof. dr hab. inż. Tadeusz Glinka oraz dr inż. Damian Kardas, Dyrektor Ds. Technicznych i Rozwoju firmy TurboCare Poland S.A. Dużym zainteresowaniem w tej części obrad cieszyły się referaty, które przedstawili eksperci TurboCare Poland S.A. dr inż. Rafał Maniara i dr inż. Damian Kardas pt. „Zastosowanie eksperymentalnej analizy modalnej do oceny stanu technicznego stojanów turbogeneratorów” oraz dr inż. Wojciech Kandora, dr inż. Michał Rad i dr hab. inż. prof. n. AGH Witold Rams pt. „Wykrywanie defektów rdzeni maszyn prądu przemiennego metodą skanowania magnetycznego”.

Obradom w trzeciej, odbywającej się po przerwie obiadowej, sesji dotyczącej obliczeń i projektowania przewodniczyli dr hab. inż. Jan Zawilak i prof. dr hab. inż. Marian Soiński. W tej sesji szczególną uwagę zwrócił na siebie referat zaprezentowany przez prof. nadzw. PO. dr hab. inż. Andrzeja Cichonia i mgr inż. Pawła Bergera pt. „Odcisk palca” sygnałów emisji akustycznej generowanych przez podobciążeniowy przełącznik zaczepów transformatora energetycznego”.

Drugi dzień konferencji zakończyła sesja posterowa, której przewodniczyli prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis oraz dr hab. inż. Bronisław Drak. Wśród 15 zaprezentowanych referatów, na szczególną uwagę zasługiwały artykuły:

- „*Diagnostyka rdzeni transformatorów oparta na analizie zmian w czasie skumulowanego widma gęstości mocy rejestrowanych sygnałów wibroakustycznych*” autorstwa prof. nadzw. PO. dr hab. inż. Sebastiana Boruckiego, prof. nadzw. PO. dr hab. inż. Andrzeja Cichonia i prof. dr hab. inż. Jerzego Skubisa,
- „*Konsolidacja czoł uwzwojenia – metoda wydłużenia okresu eksploatacyjnego generatorów*”, autorstwa mgr inż. Tomasza Duszy, mgr inż. Szczepana Bojary i Piotra Rudolfa,

- „Poprawność oceny wyników pomiaru emisji wzn maszyn elektrycznych w zmiennych warunkach mikroklimatycznych” autorstwa dr hab. inż. Zbigniewa Pluteckiego i dr hab. inż. prof. PO Sławomira Szymańca.

Obrady tegorocznej Konferencji Energetyki podsumował prof. dr hab. inż. Kazimierz Zakrzewski, Honorowy Przewodniczący Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, który podziękował prelegentom za zaprezentowanie bardzo ciekawych tematów i uczestnikom za aktywne oraz merytoryczne dyskusje. W trakcie obrad zaprezentowano 42 referaty, przedstawiające osiągnięcia w zakresie modernizacji, produkcji, diagnostyki i monitoringu maszyn elektrycznych, transformatorów oraz urządzeń energetycznych, a także doświadczenia praktyczne zdobyte podczas ich eksploatacji. Na podkreślenie zasługuje bardzo dobra współpraca TurboCare Poland S.A. z ośrodkami naukowymi w Polsce, a także firmami zagranicznymi, co znalazło odzwierciedlenie w prezentowanych referatach.

Uczestnicy konferencji

Oficjalnego zamknięcia konferencji dokonał Prezes Zarządu TurboCare Poland S.A., mgr inż. Fryderyk Zębik, dziękując wszystkim zgromadzonym za przybycie, a zarazem zapraszając na kolejną, XIX Konferencję Energetyki, która będzie organizowana w 2015 roku.

Warto wspomnieć, że podczas konferencji zostały zorganizowane ciekawe imprezy towarzyszące o charakterze historycznym m.in. turniej husarski i biesiada sarmacka. Dodatkową atrakcją dla uczestników konferencji było zwiedzanie Zamku Krzyżackiego w Malborku i rejs gondolą po Wiśle.

W najbliższym czasie w Przeglądzie Elektrotechnicznym zostaną opublikowane skrócone wersje prezentowanych na konferencji referatów.

Opracował: dr inż. Damian Kordas

Szkoły Letnie dla doktorantów z krajów Europy Centralnej i Wschodniej na Politechnice Śląskiej.

Szkoły Letnie dla młodych naukowców z krajów Europy Centralnej i Wschodniej są wieloletnią tradycją Politechniki Śląskiej i odgrywają znaczącą rolę w budowaniu pomostów i trwałych więzów pomiędzy Polską i tymi krajami Europy, z którymi w przeszłości nasz kraj utrzymywał żywe i trwałe kontakty, zawierał traktaty i przymierza, wchodził w dynastyczne koligacje, a nawet tworzył wspólną państwowość. Również w dzisiejszych czasach rola Polski w tym regionie Europy jest szczególnie ważna oraz wiąże się z wysokimi oczekiwaniami sąsiadów, stąd też za słuszne i przyszłościowe, obiecujące i rojujące duże nadzieje należy przyjąć działania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie oraz Biura Programu Central European Exchange Program for University Studies CEEPUS, składające w ręce naukowców Politechniki Śląskiej realizację Szkół Letnich na tych obszarach Europy, które w dawnych czasach były związane z wiekopomną tradycją Jagiellonów.

CEEPUS Summer School odbyła się w tym roku już po raz jedenasty, zaś East Europe Summer School – po raz siódmy, gromadząc uczestników z Europy Centralnej (Słowacja, Węgry, Bułgaria i Słowenia) oraz Europy Wschodniej (Ukraina, Białoruś, Litwa).

Uroczyste otwarcie obu Szkół Letnich miało miejsce zgodnie z wieloletnią tradycją w Sali Senatu Politechniki Śląskiej, a przewodniczył mu Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. inż. Ryszard Białycki.

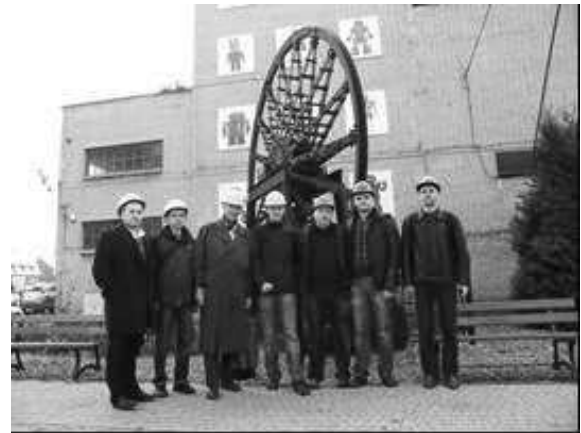
Spotkanie uczestników w Sali Senatu Politechniki Śląskiej – Gości wita prof. Krzysztof Kluszczyński

Wspólne zdjęcie profesorów i doktorantów

Prezentacja osiągnięć naukowych Wydz. Elektrycznego i Wydz. Automatyki, Elektroniki i Informatyki w historycznym gmachu im. Stanisława Fryzego

Wizyta techniczna w kopalni węgla kamiennego Guido w Zabrze – Prof. Orest Ivachiv w otoczeniu pracowników i doktorantów Politechniki Lwowskiej

Doktoranci zaskoczyli umiejętnością precyzyjnego zdobienia deserowych talerzy w dawnej Fabryce Porcelany Giesche.

Pod okiem trenerów firmy KUKA Roboter doktoranci uczyli się programowania robotów przemysłowych

Oficjalne wystąpienia zakończyła degustacja tortu, przyozdobionego czekoladowym napisem: Welcome to Poland. Był to asumpt do podzielenia się na mniejsze grupy oraz zainicjowania dyskusji, przypieczętowanych wymianą wizytówek. Wieloletnią już tradycją spotkań inauguracyjnych w Sali Senatu jest wspólne zdjęcie uczestników, podczas którego cudów dokonuje uczelniany fotograf pan Marek Szum, ustawiając obecnych w wielopoziomowe rzędy i usiłując zmieścić wszystkich uczestników na pamiątkowej fotografii w taki sposób, aby nie uronić ani jednej zagranicznej lub krajowej twarzy. Uwieńczeniem spotkania w Sali Senatu był niezwykle interesujący i pięknie zilustrowany wykład dr inż. arch. Ryszarda Nakoniecznego „*Industrial roots of Upper Silesia architecture*”, prezentujący najważniejsze i najciekawsze osiągnięcia śląskiej architektury. Wiele miejsc i zabytków, zaprezentowanych podczas wykładu, uczestnicy mogli zobaczyć na własne oczy w kolejnych dniach Szkoły. Wykład nagrodziły rześkie oklaski, dowodzące uznania dla wiedzy autora, jak też wskazujące na zrozumienie roli i znaczenia treści

humanistycznych w doskonaleniu warsztatu i osobowości badacza. W wykładach uczestniczyli również studenci Politechniki Śląskiej, odbywający studia w ramach programu ERASMUS.

Obie Szkoły Letnie są świętem całej Politechniki Śląskiej, a w realizacji programu uczestniczy wiele Wydziałów tej Uczelni. W tym roku w realizację programu obu Szkół Letnich najszerzej zaangażowały się: Katedra Mechatroniki; Katedra Energoelektroniki; Napędu Elektrycznego i Robotyki KENER oraz Instytut Elektrotechniki i Informatyki z Wydziału Elektrycznego; a ponadto Instytut Automatyki z Wydziału AEiI; Katedra Historii i Teorii Architektury z Wydziału Architektury, Studenckie Koła Naukowe, działające w powyższych jednostkach oraz międzywydziałowe studenckie grupy badawcze.

Wymienione Instytuty, Katedry i Koła Naukowe wspólnie przygotowały dla uczestników obu Szkół sesję naukową, prezentującą najciekawsze w ostatnim okresie czasu osiągnięcia naukowe pracowników Politechniki Śląskiej oraz studentów. Podczas sesji naukowej, która miała miejsce zaraz po zakończeniu spotkania z Władzami Rektorskimi w Sali Senatu Politechniki Śląskiej, wygłoszono 5 referatów, zaś działanie wszystkich urządzeń i prototypów, omówionych w trakcie sesji, a mianowicie: Electric car – Elipsa, Induction heating and magnetic levitation system, Ultrasonic tracking vehicle, Three dimensional object scanner, Quad-rotor helicopter – quadcopter, Unmanned aerial vehicles - high flyers, Double pendulum as a demonstrator of branched manipulator oraz Inspection wheel robot remotely controlled via internet zademonstrowano w historycznym foyer Gmachu im. Stanisława Fryzego na Wydziale Elektrycznym.

Celem Szkół Letnich jest przybliżenie uczestnikom nie tylko Politechniki Śląskiej, ale również Polski i Ziemi Śląskiej, jest przekazywanie szerokiej i nowoczesnej wiedzy inżynierskiej, ale również – treści historycznych, kulturalnych i krajoznawczych. Stąd też kolejne dni wypełniły wycieczki techniczne i krajoznawcze do General Motors Company w Gliwicach oraz do zabytkowej kopalni węgla Guido w Zabrze. Szczególne i wręcz symboliczne znaczenie miała wycieczka do stolicy Górnego Śląska - Katowic i zderzenie wizji „dwóch światów”: „świata robotów” ze „światem artystycznej pracy ręcznej”. Bramą do „świata robotów” była wizyta w super-nowoczesnej firmie KUKA Roboter, gdzie uczestnicy zapoznali się z najnowszą generacją robotów przemysłowych. Mieli możliwość nie tylko przyglądania się i obserwacji skomplikowanych i wyrafinowanych trajektorii ruchu manipulatorów, ale przede wszystkim sposobność samodzielnej pracy z robotami i ich programowania różnymi metodami pod okiem doświadczonych trenerów firmy. Wizyta ta była możliwa dzięki życzliwości dyrektora mgr inż. Tomasza Nowaka.

Do „świata pracy ręcznej” o najwyższych walorach artystycznych i estetycznych wkroczyli uczestnicy Szkół przez XIX-wieczną ceglana bramę, wiodącą na teren dawnej fabryki porcelany Giesche. Przewodnikiem po krainie historycznych zabudowań i starych halach fabrycznych był prezes Marek Przybył. Okazał się On kopalnią wiedzy o historii porcelany i niezwykłych tajemnicach, związanych z jej odkryciem i rozwojem, najpierw w dawnych Chinach, a następnie - od początku XVIII wieku również w Europie. Wizyta w wnętrzach starej fabryki zachwycała uczestników spotkania, a powodem do szczególnej radości była możliwość samodzielnego ozdobienia, a następnie wypalenia wielobarwnych porcelanowych talerzy. Przez podjęcie tego wyzwania młodzi adepci nauki udowodnili, że prawdziwy inżynier radzi sobie z nowoczesnymi mikroprocesorowymi układami automatyki przemysłowej równie dobrze, jak z precyzyjnymi czynnościami manualnymi, ukierunkowanymi na cele artystyczne. Zresztą należy podkreślić, że w spółce Porcelana Śląska (będącej spadkobierczynią przedwojennej fabryki Giesche i powojennej fabryki Bogucice) obok pań dekoratorek, zdobiących ręcznie obiadowe serwisy pracuje również bardzo nowoczesna linia produkcyjna do wypalania efektów ich żmudnej pracy.

Nie sposób było po wizycie w dawnej fabryce porcelany nie odwiedzić słynnych robotniczych osiedli: Giszowiec i Nikiszowiec. Świetnie zachowane, pełne magii i uroku stare osiedle robotnicze, Nikiszowiec stanowiące de facto „miasto w mieście” i w całej pełni zasługujące na miano „miasta-ogrodu”, pozostawiło niezatarte wrażenie i było powodem częstego sięgania po aparat fotograficzny lub telefon komórkowy. Pełne emocji dni, spędzone na Politechnice Śląskiej w Gliwicach oraz w Katowicach i Zabrzu znalazły w kolejnym tygodniu swoje dopełnienie i kontynuację na XV Jubileuszowych Międzynarodowych Warsztatach Doktoranckich OWD.

Opracował: prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński

XV Jubileuszowe Warsztaty Doktoranckie OWD 19-22 Październik 2013, Wisła

Międzynarodowe Warsztaty Doktoranckie OWD, które w tym roku obchodziły swój jubileusz 15-lecia, okazały się ze wszystkich dotychczasowych spotkań naukowych najliczniejsze. Wyróżniały się nie tylko liczebnością, ale i różnorodnością uczestniczących środowisk i poruszanych zagadnień. Dopisały liczne nacje i co najważniejsze – z różnych stron świata. Wschód był reprezentowany przez Ukrainę, Białoruś i Litwę, Europa Centralna przez Polskę, Słowację, Węgry, Bułgarię i Słowenię, zaś Zachód – przez Niemcy, Francję

i Hiszpanię. Po raz drugi w historii Warsztatów miał również miejsce akcent interkontynentalny. Za pierwszym razem był to uczestnik z Ameryki Południowej (Kolumbia), zaś w tym roku – z Afryki Północnej (Egipt). Cieszy to, że reprezentacje niektórych krajów były naprawdę liczne. W gronie uczestników z Ukrainy znaleźli się przedstawiciele aż 6 miast akademickich: Lwowa, Kijowa, Kremenczuka, Charkowa, Łucka i Tarnopola, zaś w gronie uczestników z Polski byli reprezentanci 17 różnych uczelni i instytutów naukowo-badawczych. Szeroki zakres oddziaływania XV Międzynarodowych Warsztatów OWD znalazł swój wyraz nie tylko w rozległym kluczu geograficznym uczestników, ale również – w niezwykle bogatym spektrum reprezentowanych kierunków i specjalności. Obrady, podczas których zaprezentowano 100 prac doktorskich, toczyły się w 4 równoległych sekcjach, obejmujących:

Sekcja A: Teoria sterowania, metody matematyczne w inżynierii, automatyka, robotyka, informatyka

Sekcja B: Maszyny elektryczne, napęd, energoelektronika, technika mikroprocesorowa, materiałoznawstwo, energetyka

Sekcja C: Elektronika, mikroelektronika, optoelektronika, miernictwo, sensoryka, telekomunikacja

Sekcja D: Inżynieria medyczna, bioinżynieria, inteligencja maszynowa, rozpoznawanie obrazów i dźwięków.

Zgodnie z tradycją, trwającą nieprzerwanie od pierwszych Warsztatów, odpowiedzialność za dyscyplinę i przebieg dyskusji spoczywała w rękach samych doktorantów, którzy ze swojego grona wybierali przewodniczących kolejnych sesji. Najczęściej były to pary złożone z przedstawiciela zagranicy oraz przedstawiciela Polski. W ramach Warsztatów odbyły się 24 sesje, co oznacza, że 48 doktorantów zadebiutowało i sprawdziło się w roli przewodniczących sesji i to - co należy podkreślić z mocą – od razu w szerokim międzynarodowym środowisku. Żar gorącej dyskusji i zapał doktorantów mogli przewodniczący studiować pasterskimi dzwoneczkami, a w ostateczności - dźwiękiem fujarki. Obradom z uwagą przysłuchiwało się 36 profesorów-ekspertów z wielu krajów Europy – wybitnych autorytetów w swoich dziedzinach wiedzy. Każdy z ekspertów miał możliwość wcześniejszego szczegółowego zapoznania się z wybranymi referatami, zaś na sali czuwał nad wysokim poziomem debaty oraz zapewnieniem szerokiej wymiany poglądów. Grono profesorów-ekspertów, tworzących International Steering Committee, wspierane było przez grono 22 doktorów i świeżo upieczonych doktorów habilitowanych, którzy sformowali Young Experts Committee.

Jest to niezwykle udany pomysł (realizowany skutecznie od 3 lat) spoglądania na każdą pracę oczami dwóch generacji: dojrzałych i doświadczonych (a czasami – być może – zbyt doświadczonych) profesorów oraz młodych i pełnych zapału adiunktów, wstępujących w szranki samodzielności i dopiero uczących się twórczego krytycyzmu, który ma za zadanie wspierać i pobudzać, a nie zniechęcać i rozczarowywać.

Oba Komitety: International Steering Committee i Young Experts Committee pracowały niezależnie i dysponowały szerokimi możliwościami wyróżniania i nagradzania najciekawszych prac, a to dzięki szczodrości i hojności wielu międzynarodowych instytucji:

Institution of Engineering and Technology IET (prof. Jan Sykulski), Deutsche Gesellschaft für Mechatronics DGM (prof. Rolf Biesenbach), Institute of Electrical and Electronics Engineers IEEE - Chapter Poland (Prof. Maciej Ogorzałek) oraz prorektorów i dziekanów polskich uczelni: Politechnika Śląska (prof. Paweł Sowa i prof. Adam Czornik), Politechnika Białostocka (prof. Marian Dubowski), Politechnika Lubelska (prof. Andrzej Wac-Włodarczyk), Politechnika Łódzka (prof. Sławomir Wiak i prof. Sławomir Hausman), Politechnika Opolska (prof. Marian Łukaniszyn, Politechnika Rzeszowska (prof. Kazimierz Buczek, Politechnika Świętokrzyska (prof. Antoni Różowicz), Uniwersytet Zachodniopomorski w Szczecinie (prof. Stefan Domek) oraz Uniwersytet Zielonogórski (prof. Andrzej Obuchowicz), a nawet osób prywatnych (prof. Tadeusz Kaczorek m.Dr h.c., czł. rzeczn. PAN)

W wyniku burzliwych dyskusji, prowadzonych wprawdzie oddzielnie w sekcjach (po każdej zakończonej sesji), a następnie – wspólnie pod przewodnictwem profesora Tadeusza Kaczorka wyłoniono 20 najlepszych referatów, nagrodzonych: 4 Nagrodami Grand Prix, 4 Nagrodami Rektorów i 4 Nagrodami Dziekanów oraz 8 Nagrodami Young Experts Committee:

- Marcin Franc (Łódź University of Technology, Poland) „Cloud based system for vehicles monitoring”,
- Rafał Grodzki (Białystok University of Technology, Poland) „A new predictive DTC strategy for a DC/AC inverter-fed Permanent Magnet Synchronous Machine”,
- Piotr Perek (Łódź University of Technology, Poland) „High-performance Image Processing System for Plasma Diagnostics”,
- Adam Wojciech Łukomski (West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Poland) „Influence of a Tracking Data Generation Method in a Nonlinear Control of a Biped Robot”,
- Bartłomiej Szczepaniak (Łódź University of Technology, Poland) „Adapting Data Processing Methods To Modern GPU Architecture”,

- Dariusz Kapelski (Tele- and Radio Research Institute, Poland) „The Method of Designing Switched Reluctance Motors Based on Nelder-Mead Algorithm”,
- Marin Aldimirov (Technical University of Sofia, Bulgaria) „Proposal for Alternative Approach to Encoding the MSD Message Sent During eCall Sessions”,
- Piotr Krauze (Silesian University of Technology, Poland) „Adaptive Control of Magnetorheological Quarter-car Suspension Model Using Normalized LMS Algorithm”,
- Dymitry Pertsau (Belarusian State University of Informatics and Radioelectronics, Belarus) „Predictive Encoding Techniques for Lossless Hyperspectral Compression”,
- Marcin Nowak (Poznań University of Technology, Poland) „Field Analysis of Currents and Torque Pulsations of Synchronous Motor With Hybrid Magnets”,
- Nikolay Stoianov (Technical University of Sofia, Bulgaria) „Implementation of an Automated Emergency Call In-vehicle System Device”,
- Alesia Hrechka (Brest State Technical University, Belarus) „An intelligent Approach to Design of Schedule System for the Call Service Center”,
- Jan Perdul'ak (University of Košice, Slovakia) „Effective Utilization of Photovoltaic Energy Using Multi-phase DC/DC converters”,
- Aleksandra Krzywoń (Silesian University of Technology, Gliwice, Poland) „Induction of Bystander Effect in Human Malignant Melanoma Cells by Different Spectrum of Ultraviolet Radiation”,
- Nikolay Stoianov (Technical University of Sofia, Bulgaria) „Implementation of an Automated Emergency Call In-vehicle System Device”,
- Łukasz Furgała (Lublin University of Technology, Poland) „Model of wireless lifting control for people with disabilities”,
- Valentin Ganchenko (United Institute of Informatics Problems of National Academy of Sciences of Belarus, Belarus) „Hardware and Software Complex for Precision Farming Tasks”,
- Rostyslav Samchenko (Lviv Polytechnic National University, Ukraine) „Automation Level Improvement of Device for Magnetic Nanoparticles Heating Losses Determination”,
- Kaloyan Mihaylov (Technical University of Sofia, Bulgaria) „Low Power Data Logging System for Measuring the Working Capacity of Energy Harvesting Devices”,
- Uladzimir Dziomin (Brest State Technical University, Belarus) „Machine Learning for the Efficient Control of a Multi-Wheeled Mobile Robot”.

Ogłoszenie wyników i ceremonia wręczenia nagród jest wydarzeniem oczekiwanym przez doktorantów z dużym napięciem i stanowi każdorazowo punkt kulminacyjny Warsztatów. Kończy je wspólne zdjęcie wszystkich laureatów, trzymających z dumą w dłoniach dyplomy oraz piękne grafiki wybitnego artysty Tadeusza Siary.

Doktoranci mogą wzbogacać i poszerzać swoją wiedzę nie tylko poprzez wysłuchanie prezentacji swoich kolegów i koleżanek, ale również – poprzez uczestnictwo w wykładach, prezentowanych przez profesorów-expertów oraz młodych ekspertów (Young Experts). W tym roku autorami zaproszonych wykładów, wygłoszonych w Sesji Plenarnej byli:

- ✓ prof. dr hab. inż. Andrzej Demenko (Politechnika Poznańska) “Geometric representation of interpolating functions of finite elements”,
- ✓ dr hab. inż. Marcin Janicki (Politechnika Łódzka) “Thermal modeling of electronics systems with special consideration of inverse heat transfer problems”.

Ponadto przedstawiono 8 wykładów w ramach poszczególnych sesji tematycznych.

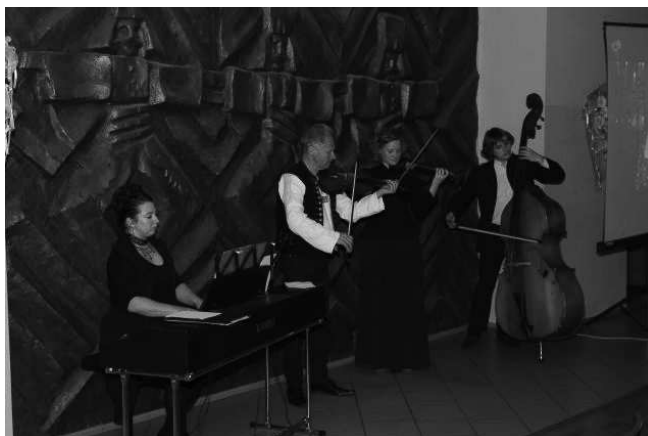
W programie Warsztatów ważną rolę pełnią wydarzenia kulturalne, ukierunkowane na budowę międzynarodowej wspólnoty młodych badaczy z różnych krajów Europy. Tworzeniu żywych więzi doskonale służą koncerty muzyczne, prezentowane przez zaproszonych wybitnych artystów. W tym roku zaplanowane zostały dwa koncerty. W sobotni wieczór uczestnicy Warsztatów wysłuchali koncertu „Tatra Highlanders Music inspired by Mozart sonatas and beauty of Vienna”, przygotowanego przez zespół muzyczny „Wałasi” pod kierunkiem Zbigniewa Wałacha (skrzypce i instrumenty pasterskie) oraz wykładownicę Akademii Muzycznej w Katowicach Barbarę Pakurę (klawesyn).

W niedzielę wieczorem uczestnicy mogli przenieść się „w myślach” do pięknej operowej sali. W jadalni hotelu zapłonęły świece, kandelabry, rozblęły kryształowe dekoracje, a na scenie pojawiły się stylowe meble. W takiej to niezwyklej scenerii wystąpił z programem operowym duet wokalny absolwentów Akademii Muzycznej w Katowicach (Beata Witkowska-Glik oraz Oskar Jasicki) przy akompaniamencie Tadeusza Trzaskalika. Artyści zachwycili nie tylko głosami, ale również wspaniałą grą aktorską i umiejętnością budowy pogodnej i pełnej humoru atmosfery. Oba koncerty zakończyły się owacją na stojąco. Artyści pozostali jeszcze długo po koncercie, uczestnicząc we wspólnej kolacji i zaspokajając ciekawość słuchaczy, co do szczegółów

repertuaru i interpretacji, jak też podejmujący ochoczo dyskusje na temat związków sztuki z nauką. Należy podkreślić, że przekonującym dowodem na to, że kolejny dzień Warsztatów należy uznać za udany jest każdorazowo tzw. Punkt Wieży Babel, osiągany Okło północy, a objawiający się tym, że uczestnicy z różnych stron świata porzucają język angielski i kontynuują dyskusję w językach narodowych, przy czym fakt ten z żadnym stopniem nie utrudnia porozumiewania i nie przeszkadza we wzajemnej owocnej wymianie myśli.

Dwudziestu Laureatów Warsztatów OWD z reprezentantami Międzynarodowego Jury

Wspólny koncert góralskiego zespołu „Wałasi” i Akademii Muzycznej w Katowicach

Wieczorny koncert operowy

Koncert dedykowano osobie zasłużonego Eksperta prof. Dietera Schott'a

Solenizantowi życzenia składa Opiekun naukowy Warsztatów prof. Krzysztof Kluszczyński

Pomiędzy sesjami raczono się góralskimi specjalami

Ciekawym wydarzeniem była też wizyta misjonarza ks. Michała Pabiańczyka, który dopiero co (po ośmioletnim pobycie) powrócił z Zambii. Po Mszy Świętej (celebrowanej na terenie hotelu) miała miejsce prelekcja „Afryka dziś” bogato ilustrowana zdjęciami. W żywej dyskusji na temat działalności pomocowej Europy dla Afryki uczestniczyło wielu profesorów z Polski, Niemiec i Francji, mających własne doświadczenia ze współpracy z afrykańskimi uniwersytetami.

Wspólne zdjęcie uczestników XV Międzynarodowych Warsztatów Doktoranckich OWD: 15 gołębi pocztowych na 15-lecie Warsztatów wypuszczają z klatki prof. Kaczorek i prof. Krzysztof Kluszczyński

Istotną rolą Warsztatów OWD jest również podtrzymywanie tradycji akademickiej i dobrych obyczajów w nauce, a do tych należą jubileusze zasłużonych profesorów – zwłaszcza tych odchodzących na emeryturę, jak też związane z „okrągłymi” datami urodzin. W tym roku uroczystości te stały się udziałem profesora Dietera Schotta z University of Applied Sciences w Wismarze (wieloletniego dyrektora Gottlob Frege Centrum), profesora Andrzeja Demenko z Politechniki Poznańskiej (przewodniczącego Komitetu Elektrotechniki PAN) oraz prof. Mariana Adamskiego z Uniwersytetu Zielonogórskiego (byłego wieloletniego dyrektora Instytutu Informatyki). Przypomniano wkład solenizantów w kształtowanie i rozwój Międzynarodowych Warsztatów Doktoranckich OWD. W ręce zasłużonych profesorów trafiły kwiaty oraz w miły sposób zaskakujące upominki, będące wyrazem wdzięczności wszystkich uczestników konferencji.

O rozmachu i zasięgu Warsztatów najlepiej świadczy wspólne zdjęcie uczestników. Zdjęcie to znajdzie się – zgodnie z tradycją – na kalendarzu OWD w 2014 roku. To był niezwykle budujący widok - zobaczyć rząd dwustu uśmiechniętych doktorantów i profesorów, rozciągniętych na zielonej polanie na tle wyniosłego masywu Czantorii. W rękach uczestników trzepotało 16 flag krajów biorących udział w Warsztatach, zaś w kulminacyjnym momencie w niebo uleciało 15 gołębi pocztowych, symbolizujących 15 edycji Warsztatów, odbywających się w pokoju, dla pokoju oraz dla dalszej pokojowej, owocnej i pełnej wzajemnego poszanowania współpracy pomiędzy uczelniami ze Wschodu i Zachodu, z Południa i Północy. Przypomnijmy, że w dotychczasowej 15-letniej historii w Warsztatach uczestniczyli reprezentanci 22 krajów świata (Polska, Ukraina, Białoruś, Litwa, Czechy, Słowacja, Węgry, Bułgaria, Rumunia, Słowenia, Chorwacja, Macedonia, Rosja, Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Holandia, Szwecja, Włochy, Hiszpania, Kolumbia i Egipt).

Trwałym dorobkiem XV Warsztatów są Materiały Konferencyjne, mające postać zwartej monografii (ISBN 978-83-935427-2-7), liczącej 511 stron oraz CD-ROM, zawierający oprócz referatów i wykładów, dokumentację fotograficzną Warsztatów.

Przygotowania do każdej edycji Warsztatów trwają przez cały rok. Udana realizacja Warsztatów i ciepłe, pełne wdzięczności e-maile po Warsztatach są naszą najlepszą nagrodą i satysfakcją dla organizatorów. W skład Komitetu Organizacyjnego niezmiennie od wielu lat wchodzi pracownicy Katedry Mechatroniki oraz członkowie PTETiS: dr Grzegorz Kłapyta (przewodniczący), dr Jarosław Domin, dr Marek Kciuk, dr Paweł Kielan, mgr Dominika Kłapyta, mgr Zygmunt Kowalik, mgr Roman Kroczek, dr Marcin Szczygieł, lic. Daria Wojtasz i mgr Roman Żurkowski.

W Warsztatach jako pomoc techniczna (w ramach działalności Koła Naukowego Mechatroników oraz realizowanej w Katedrze Mechatroniki strategii kształcenia PBL) uczestniczą również studenci semestru dyplomowego. W tym roku byli to studenci sem. VII studiów inżynierskich na kierunku Mechatronika: Marcin Kurczalski, Łukasz Radkiewicz, Paweł Szyroki oraz Adrian Tokarz.

Warsztaty organizowane są wysiłkiem wielu instytucji. Prócz Politechniki Śląskiej (Katedry Mechatroniki na Wydziale Elektrycznym oraz Centrum Edukacji w Mechatronice CEM) w organizację Warsztatów bardzo szeroko jest zaangażowane Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej PTETiS, które było inicjatorem powołania Warsztatów, a ponadto Komitet Elektrotechniki PAN. Od wielu lat Warsztaty są wspierane przez Polsko-Japońską Wyższą Szkołę Technik Komputerowych PJWSTK w Warszawie (rektora dr inż. Pawła Nowackiego). Znacząca jest pomoc międzynarodowych stowarzyszeń inżynierskich: Institution of Engineering and Technology IET, Institute of Electrical and Electronics Engineers IEEE, Deutsche Gesellschaft für Mechatronik DGM oraz Gottlob Frege Centrum, a także przychylność Dziekanów Wydziałów Elektrycznych, Elektrotechniki, Elektroniki, Automatyki i Informatyki w Polsce, sprawujących nieprzerwanie od samego początku (od 1999 roku) patronat nad Warsztatami. Istotną rolę w umiędzynarodowieniu Warsztatów pełni Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie (dyr. dr Bogusław Szymański), Międzynarodowe Biuro Programu CEEPUS w Wiedniu (sekretarz generalny Elizabeth Sorantin) oraz Polskie Biuro CEEPUS (mgr Michał Skowroński).

Opracował: prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński

Komunikaty

1. Członek naszej Sekcji prof. dr hab. inż. Tadeusz Sobczyk z Politechniki Krakowskiej uzyskał w 2013 r. prestiżową Nagrodę Premiera RP za całokształt działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.
Nagrodzonymu serdecznie gratulujemy i życzymy dalszej aktywności akademickiej.
2. Prezydium Komitetu Elektrotechniki PAN powołało na członka stowarzyszonego naszej Sekcji prof. dra inż. Romana Nadolskiego z Politechniki Świętokrzyskiej. Nowemu członkowi serdecznie gratulujemy wyboru.

STOPNIE NAUKOWE

Dr inż. Stanisław Gawron – *Prądnica synchroniczna ze wzbudzeniem hybrydowym*

Pracownik Instytutu Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL

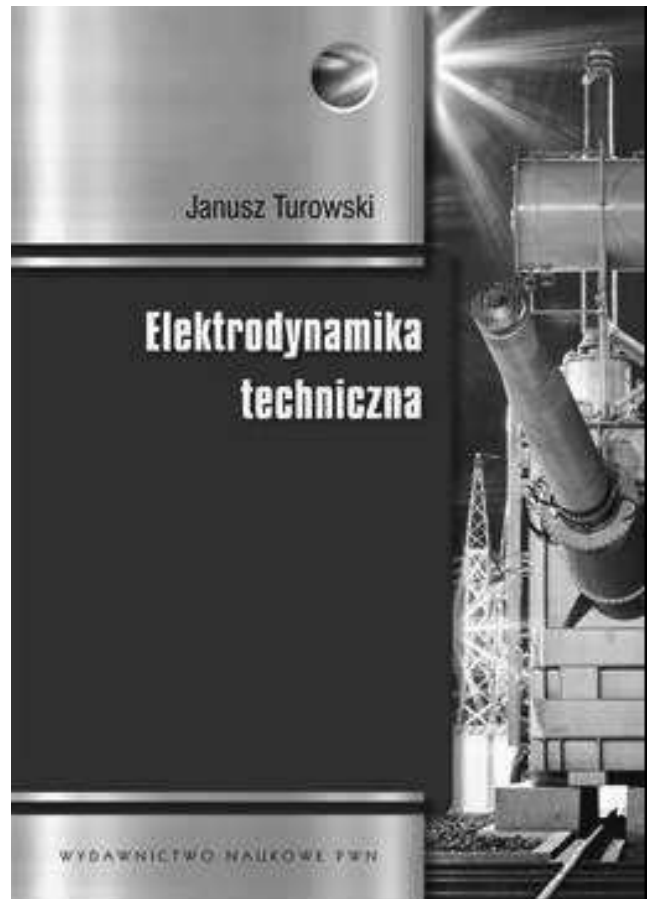
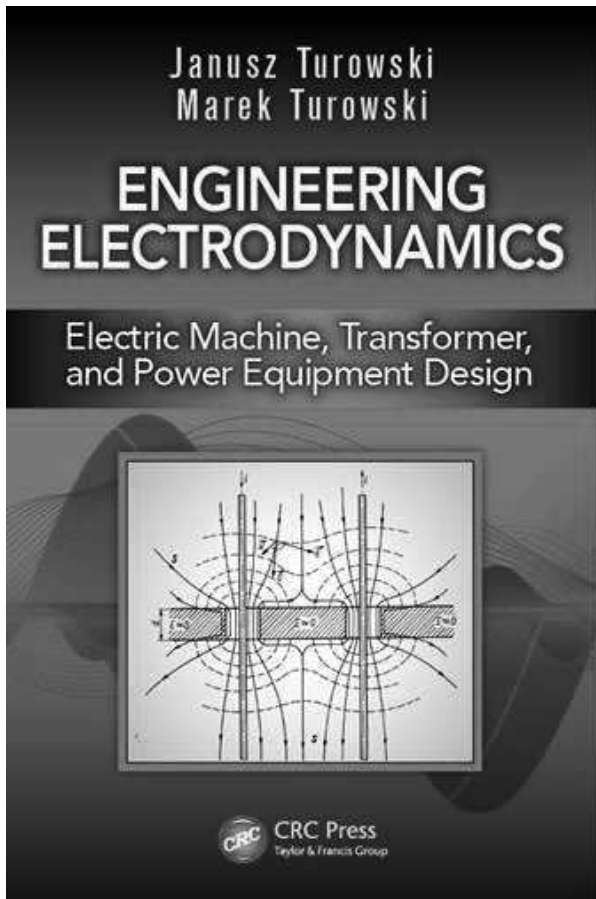
Promotor: prof. dr hab. inż. Tadeusz Glinka – Politechnika Śląska

Recenzenci:

dr hab. inż. Wojciech Burlikowski - Pol. Śląska,

prof. dr hab. inż. Ignacy Dudzikowski - Pol. Wrocławska.

Stopień nadała Rada Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej w dniu 19 listopada 2013 r. Praca do wglądu w bibliotece Politechniki Śląskiej oraz bibliotece Instytutu Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL w Sosnowcu.

Nowe edycje książki prof. dr hab. inż. Janusza Turowskiego w języku angielskim (CRC Press) i polskim (PWN).